

4-5 жовтня 2018 року в Одесі відбулося засідання **круглого столу «Культурне розмаїття Південної України – вагомий чинник європейської інтеграції»**, організованого Одеською національною науковою бібліотекою за підтримки Міністерства культури України, Одеської обласної державної адміністрації та Національної спілки краєзнавців України.

Актуальність теми круглого столу зумовлена тим, що в сучасних умовах євроінтеграційних процесів, які відбуваються в Україні, українське суспільство потребує згуртування та національної єдності. Робота круглого столу була спрямована на всебічне обговорення завдань краєзнавчої діяльності закладів культури, культурно-просвітних, наукових і освітянських закладів, що здійснюється за сприяння органів державної влади і місцевого самоврядування у досягненні національної єдності етнічних спільнот Південної України та українського суспільства в цілому, проблем збереження та популяризації культур національних меншин Півдня України.

Круглий стіл став трибуною для обговорення досвіду та здобутків бібліотечних, музейних, науково-освітянських закладів, національно-культурних товариств, органів влади та місцевого самоврядування, науковців, дослідників у збереженні та розвитку культурно-етнічної самобутності національних меншин, задоволенні їх культурних, мовних та інформаційних потреб, підґрунтям для підвищення ефективності координації краєзнавчої діяльності бібліотек, а також новою сходинкою у розвитку гармонійного і толерантного суспільства.

У засіданні круглого столу взяли участь: начальник відділу літератури, читання та бібліотечної справи управління з питань мовної політики та літератури Міністерства культури України С.Г. Сивокінь, керівники та провідні фахівці Національної історичної бібліотеки України, Національної бібліотеки України для дітей, Державної бібліотеки України для юнацтва, Національного музею літератури України, Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка, Запорізької ОУНБ, Херсонської ОУНБ ім. О. Гончара, Миколаївської ОУНБ, ОУНБ ім. Д.І. Чижевського (м. Кропивницький), Одеської ОУНБ ім. М.С. Грушевського, Одеська обласна бібліотека для юнацтва ім. В. Маяковського, Одеська обласна бібліотека для дітей ім. В. Катаєва, Одеська центральна міська бібліотека ім. І.Я. Франка, Одеська центральна

міська бібліотека ім. А.П. Гайдара ЦБС для дітей, науковці, краєзнавці, представники національно-культурних товариств, громадськості, ЗМІ тощо.

Під час круглого столу розглядалися питання щодо подальшої ролі бібліотек у розвитку культурного розмаїття України, формуванні культури міжетнічних відносин і міжетнічної толерантності. Учасники круглого столу мали можливість ознайомитись з теоретичними дослідженнями, науковими розвідками, практичним досвідом провідних учених, науковців, краєзнавців з питань забезпечення захисту прав національних меншин; прав і свобод різних етнічних груп на шляху до європейської інтеграції.

Проведення круглого столу «Культурне розмаїття Південної України – вагомий чинник європейської інтеграції» дало можливість:

- обговорити проблемні питання формування бібліотечними засобами толерантності в українському суспільстві, подолання нетерпимого ставлення до осіб за ознаками раси, етнічного походження, релігії та мови, сприяння збереженню і розвитку культурно-етнічної самобутності національних меншин, задоволенню їх інформаційних, культурних та мовних потреб;
- узагальнити кращий досвід роботи органів влади, бібліотечних і музейних установ, національно-культурних товариств, організацій та об'єднань національних меншин;
- забезпечити взаємодію та координацію діяльності соціальних інституцій та громадських об'єднань у становленні і зміцненні етнокультурних зв'язків між ними, збереженні і розвитку культурної самобутності національних меншин Південного регіону України;
- ознайомити учасників з досвідом організації, формами та методами співпраці бібліотек та освітніх установ у дослідженні історії та культури різних етнічних груп регіону;
- визначити основні напрями та виробити рекомендації щодо подальшого збереження самобутності та забезпечення культурного та мовного розвитку національних меншин.

Особливу зацікавленість викликала презентація краєзнавчого проекту: "Одещина. Край та люди" - живий фотолітопис Одеської області за участі автора концепції видання, члена Національної спілки фотохудожників України С.В. Гуменюка.

Цікаво пройшло виїзне засідання круглого столу на базі Одеського літературного музею, в експозиції якого представлено яскравий літературний доробок поетів, письменників багатонаціональної Одещини.

Учасники круглого столу схвально сприйняли пропозицію щодо необхідності щорічного проведення такого заходу, відзначаючи актуальність його тематики та можливість ознайомлення з кращим досвідом провідних бібліотек держави.

Крім того, у рекомендаціях круглого столу зазначається:

1. Бібліотечним установам забезпечувати дотримання конституційних прав національних меншин України на культурний та інтелектуальний розвиток та вільний доступ до інформації.

2. Бібліотекам сприяти національно-культурним товариствам, об'єднанням та окремим користувачам у вивченні національних мов, проводити просвітницьку роботу задля розвитку культур національних меншин, утвердженню толерантності.

3. Сприяти формуванню етнокультурної компетентності, навичок взаєморозуміння і взаємодії у міжкультурному середовищі місцевих громад на засадах поваги до Української держави.

4. Реалізовувати комплексні заходи щодо забезпечення потреб громадян України, які належать до корінних народів і національних меншин, у соціальних та інших послугах.

5. Комплектувати фонди бібліотек і музеїв документами мовами національних меншин, що проживають у зоні бібліотечного обслуговування, у т.ч. на електронних носіях.

6. Бібліотекам зміцнювати співпрацю з організаціями національних меншин та дипломатичними представництвами зарубіжних країн-партнерів України з метою поповнення книжкових фондів літературою мовами національних меншин.

7. Місцевим органам влади сприяти поповненню фондів бібліотек і музеїв документами мовами національних меншин.

8. Активізувати використання міжнародного книгообміну з метою поповнення книжкових фондів літературою мовами національних меншин.

9. Бібліотекам активно збирати особисті архіви, краєзнавчі документи і матеріали, що стосуються життя місцевих громад (міста, району, села).

10. Розвивати краєзнавчу діяльність у співпраці з національними меншинами та об'єднаннями.
11. Надавати підтримку видавничим, мистецьким, туристичним та іншим проектам, спрямованим на збереження та розвиток етнокультурного розмаїття в Україні.
12. Розробляти проекти та проводити наукові дослідження щодо збереження і забезпечення культурного і мовного розвитку національних меншин.
13. Звернутися до Національної спілки письменників України та до Українського інституту книги з пропозицією щодо збільшення кількості видань мовами національних меншин.
14. Активізувати видання бібліографічних посібників з питань краєзнавства, зокрема збереження і забезпечення культурного та мовного розвитку національних меншин.
15. Започаткувати, спільно з національними культурними товариствами, електронну бібліотеку повнотекстових видань мовами національних меншин.
16. Створити загальний інформаційний інтернет-ресурс, що відображатиме багатоаспектну діяльність організацій національних меншин.
17. Довести рекомендації круглого столу до органів місцевого самоврядування.

Круглий стіл «Культурне розмаїття Південної України – вагомий чинник європейської інтеграції» сприяє подальшому розвитку культурно-етнічних груп Півдня України, зміцненню миру та злагоди на теренах багатонаціональної країни та прискорення процесу інтеграції нашої держави в європейське співтовариство.